

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Numerikus módszerek

Távoktatás 6. hét

I. Próba Dolgozat Megoldások

2. gyakorlat

Király Balázs

Pécsi Tudományegyetem
Matematikai és Informatikai Intézet

2020.04.29

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

7. Feladat (1. típus)

Legyen

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 1 & -2 \\ -1 & 4 & 2 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Az $A\underline{x} = \underline{b}$ lineáris egyenletrendszer megoldására írja fel a Jacobi-módszert és állapítsa meg, hogy konvergens-e az eljárás minden $\underline{x}^{(0)} \in \mathbb{R}^3$ kezdővektor esetén. Adjuk meg, hogy, hány lépés kell a 10^{-2} pontossághoz, ha $\underline{x}^{(0)} = \underline{0}$.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\underline{Ax} = \underline{b}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} A\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D + U)\underline{x} &= \underline{b} \end{aligned}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$A\underline{x} = \underline{b}$$

$$(L + D + U)\underline{x} = \underline{b}$$

$$D\underline{x} = -(L + U)\underline{x} + \underline{b}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$A\underline{x} = \underline{b}$$

$$(L + D + U)\underline{x} = \underline{b}$$

$$D\underline{x} = -(L + U)\underline{x} + \underline{b}$$

$$\underline{x} = -D^{-1}(L + U)\underline{x} + D^{-1}\underline{b}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} A\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D + U)\underline{x} &= \underline{b} \\ D\underline{x} &= -(L + U)\underline{x} + \underline{b} \\ \underline{x} &= -D^{-1}(L + U)\underline{x} + D^{-1}\underline{b} \end{aligned}$$

Az iterációs formula

$$\underline{x}^{(k+1)} = \underbrace{-D^{-1}(L + U)}_{B_{\mathcal{J}}} \underline{x}^{(k)} + \underbrace{D^{-1}\underline{b}}_{\underline{c}_{\mathcal{J}}}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} A\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D + U)\underline{x} &= \underline{b} \\ D\underline{x} &= -(L + U)\underline{x} + \underline{b} \\ \underline{x} &= -D^{-1}(L + U)\underline{x} + D^{-1}\underline{b} \end{aligned}$$

Az iterációs formula

$$\underline{x}^{(k+1)} = \underbrace{-D^{-1}(L + U)}_{B_{\mathcal{J}}} \underline{x}^{(k)} + \underbrace{D^{-1}\underline{b}}_{\underline{c}_{\mathcal{J}}}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

$$B_{\mathcal{J}} = -D^{-1}(L + U) =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

$$B_{\mathcal{J}} = -D^{-1}(L + U) = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} =$$

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

$$\begin{aligned} B_{\mathcal{J}} &= -D^{-1}(L + U) = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} = \\ &= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ \frac{1}{4} & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & -\frac{3}{4} & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

$$\begin{aligned} B_{\mathcal{J}} &= -D^{-1}(L + U) = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} = \\ &= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ \frac{1}{4} & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & -\frac{3}{4} & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$$\underline{c}_{\mathcal{J}} = D^{-1}\underline{b} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

$$B_{\mathcal{J}} = -D^{-1}(L + U) = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ \frac{1}{4} & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & -\frac{3}{4} & 0 \end{bmatrix}$$

$$\underline{c}_{\mathcal{J}} = D^{-1}\underline{b} = \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

$$\begin{aligned} B_{\mathcal{J}} &= -D^{-1}(L + U) = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} = \\ &= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ \frac{1}{4} & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & -\frac{3}{4} & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$$\underline{c}_{\mathcal{J}} = D^{-1}\underline{b} = \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_{\mathcal{J}}\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_{\mathcal{J}}\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

Például $\|B_{\mathcal{J}}\|_1 =$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_{\mathcal{J}}\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

$$\text{Például } \|B_{\mathcal{J}}\|_1 = \max \left\{ \frac{1}{4}, \frac{19}{20}, \frac{9}{10} \right\} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_{\mathcal{J}}\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

$$\text{Például } \|B_{\mathcal{J}}\|_1 = \max \left\{ \frac{1}{4}, \frac{19}{20}, \frac{9}{10} \right\} = \frac{19}{20} = q$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_{\mathcal{J}}\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

$$\text{Például } \|B_{\mathcal{J}}\|_1 = \max \left\{ \frac{1}{4}, \frac{19}{20}, \frac{9}{10} \right\} = \frac{19}{20} = q < 1$$

Azaz a leképezés kontrakció, így a fixpont tétel értelmében az iteráció konvergens minden $\underline{x}^{(0)} \in \mathbb{R}^3$ kezdővektor esetén.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_{\mathcal{J}}\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

Például $\|B_{\mathcal{J}}\|_1 = \max \left\{ \frac{1}{4}, \frac{19}{20}, \frac{9}{10} \right\} = \frac{19}{20} = q < 1$

Azaz a leképezés kontrakció, így a fixpont tétel értelmében az iteráció konvergens minden $\underline{x}^{(0)} \in \mathbb{R}^3$ kezdővektor esetén.

Alkalmazható a fixpont tétel hibabecslése:

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1 - q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_{\mathcal{J}} \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_{\mathcal{J}} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\left(\frac{19}{20}\right)^k < \frac{1}{38} \cdot 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2} \qquad k \cdot \ln \frac{19}{20} < \ln \frac{1}{3800}$$

$$\left(\frac{19}{20}\right)^k < \frac{1}{38} \cdot 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2} \qquad k \cdot \ln \frac{19}{20} < \ln \frac{1}{3800}$$

$$\left(\frac{19}{20}\right)^k < \frac{1}{38} \cdot 10^{-2} \qquad k > \frac{\ln \frac{1}{3800}}{\ln \frac{19}{20}}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$k \cdot \ln \frac{19}{20} < \ln \frac{1}{3800}$$

$$\left(\frac{19}{20}\right)^k < \frac{1}{38} \cdot 10^{-2} \quad k > \frac{\ln \frac{1}{3800}}{\ln \frac{19}{20}} \approx 160,7$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_J \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_J = \underline{c}_J = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{5}{4} \\ \frac{1}{4} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_J \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{38}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_1 \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_1 = \frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{19}{20}\right)^k}{\frac{1}{20}} \cdot \frac{38}{20} < 10^{-2}$$

$$k \cdot \ln \frac{19}{20} < \ln \frac{1}{3800}$$

$$\left(\frac{19}{20}\right)^k < \frac{1}{38} \cdot 10^{-2} \quad k > \frac{\ln \frac{1}{3800}}{\ln \frac{19}{20}} \approx 160,7$$

Azaz 161 lépés kell.

7. Feladat (2. típus)

Legyen

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 1 & -2 \\ -1 & 4 & 2 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Az $A\underline{x} = \underline{b}$ lineáris egyenletrendszer megoldására írja fel a Gauss-Seidel iterációt és állapítsa meg, hogy konvergens-e az eljárás minden $\underline{x}^{(0)} \in \mathbb{R}^3$ kezdővektor esetén. Adjuk meg, hogy, hány lépés kell a 10^{-2} pontossághoz, ha $\underline{x}^{(0)} = \underline{0}$.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$A\underline{x} = \underline{b}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} A\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D + U)\underline{x} &= \underline{b} \end{aligned}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$A\underline{x} = \underline{b}$$

$$(L + D + U)\underline{x} = \underline{b}$$

$$(L + D)\underline{x} = -U\underline{x} + \underline{b}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} A\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D + U)\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D)\underline{x} &= -U\underline{x} + \underline{b} \\ \underline{x} &= -(L + D)^{-1}U\underline{x} + (L + D)^{-1}\underline{b} \end{aligned}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A mátrixot szétvágjuk egy alsóháromszög (L) egy diagonális (D) és egy felsőháromszög (U) mátrix összegére.

$$L = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} \quad U = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} A\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D + U)\underline{x} &= \underline{b} \\ (L + D)\underline{x} &= -U\underline{x} + \underline{b} \\ \underline{x} &= -(L + D)^{-1}U\underline{x} + (L + D)^{-1}\underline{b} \end{aligned}$$

Az iterációs formula

$$\underline{x}^{(k+1)} = \underbrace{-(L + D)^{-1}U}_{B_S} \underline{x}^{(k)} + \underbrace{(L + D)^{-1}\underline{b}}_{\underline{c}_S}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

$$L + D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

$$L + D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

$$L + D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

$$L + D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 4 & -\frac{3}{20} & -\frac{3}{4} & 1 \end{array} \right]$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

$$L + D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} & \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \\ & \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 4 & -\frac{3}{20} & -\frac{3}{4} & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{array} \right] \end{aligned}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az $(L + D)$ mátrix invertálására Gauss eliminációt használunk.

$$L + D = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & \frac{1}{5} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 4 & -\frac{3}{20} & -\frac{3}{4} & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{array} \right]$$

Így

$$(L + D)^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

$$B_S = -(L + D)^{-1}U =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

$$B_S = -(L + D)^{-1}U = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} =$$

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

$$B_S = -(L+D)^{-1}U = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} =$$
$$= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ 0 & -\frac{1}{20} & -\frac{2}{5} \\ 0 & \frac{3}{80} & \frac{3}{10} \end{bmatrix}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

$$B_S = -(L + D)^{-1}U = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} =$$
$$= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ 0 & -\frac{1}{20} & -\frac{2}{5} \\ 0 & \frac{3}{80} & \frac{3}{10} \end{bmatrix}$$

$$\underline{c}_S = (L + D)^{-1}\underline{b} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

$$B_S = -(L + D)^{-1}U = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ 0 & -\frac{1}{20} & -\frac{2}{5} \\ 0 & \frac{3}{80} & \frac{3}{10} \end{bmatrix}$$

$$\underline{c}_S = (L + D)^{-1}\underline{b} = \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

$$B_S = -(L + D)^{-1}U = - \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{5} & \frac{2}{5} \\ 0 & -\frac{1}{20} & -\frac{2}{5} \\ 0 & \frac{3}{80} & \frac{3}{10} \end{bmatrix}$$

$$\underline{c}_S = (L + D)^{-1}\underline{b} = \begin{bmatrix} \frac{1}{5} & 0 & 0 \\ \frac{1}{20} & \frac{1}{4} & 0 \\ -\frac{3}{80} & -\frac{3}{16} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_S\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_S\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

Például $\|B_S\|_\infty =$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_S\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

$$\text{Például } \|B_S\|_\infty = \max \left\{ \frac{3}{5}, \frac{9}{20}, \frac{27}{80} \right\} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_S\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

$$\text{Például } \|B_S\|_\infty = \max \left\{ \frac{3}{5}, \frac{9}{20}, \frac{27}{80} \right\} = \frac{9}{20} = q$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_S\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

$$\text{Például } \|B_S\|_\infty = \max \left\{ \frac{3}{5}, \frac{9}{20}, \frac{27}{80} \right\} = \frac{9}{20} = q < 1$$

Azaz a leképezés kontrakció, így a fixpont tétel értelmében az iteráció konvergens minden $\underline{x}^{(0)} \in \mathbb{R}^3$ kezdővektor esetén.

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A konvergencia elégséges feltételét vizsgáljuk először.

Ha $\|B_S\| < 1$ bármely illeszkedő normában, akkor a leképezés kontrakció és alkalmazható a fixpont tétel.

Például $\|B_S\|_\infty = \max \left\{ \frac{3}{5}, \frac{9}{20}, \frac{27}{80} \right\} = \frac{9}{20} = q < 1$

Azaz a leképezés kontrakció, így a fixpont tétel értelmében az iteráció konvergens minden $\underline{x}^{(0)} \in \mathbb{R}^3$ kezdővektor esetén.

Alkalmazható a fixpont tétel hibabecslése:

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_\infty \leq \frac{q^k}{1 - q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_\infty$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez :

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S =$$

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez :

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} =$$

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez :

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez :

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} =$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \quad \Rightarrow \quad \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\left(\frac{9}{20}\right)^k < \frac{11}{27} \cdot 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2} \qquad k \cdot \ln \frac{9}{20} < \ln \frac{11}{2700}$$

$$\left(\frac{9}{20}\right)^k < \frac{11}{27} \cdot 10^{-2}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2} \qquad k \cdot \ln \frac{9}{20} < \ln \frac{11}{2700}$$

$$\left(\frac{9}{20}\right)^k < \frac{11}{27} \cdot 10^{-2} \qquad k > \frac{\ln \frac{11}{2700}}{\ln \frac{9}{20}}$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$k \cdot \ln \frac{9}{20} < \ln \frac{11}{2700}$$

$$\left(\frac{9}{20}\right)^k < \frac{11}{27} \cdot 10^{-2} \quad k > \frac{\ln \frac{11}{2700}}{\ln \frac{9}{20}} \approx 6,89$$

7. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

A hibabecsléshez:

$$\underline{x}^{(0)} = \underline{0} \quad \underline{x}^{(1)} = B_S \underline{x}^{(0)} + \underline{c}_S = \underline{c}_S = \begin{bmatrix} \frac{2}{5} \\ \frac{27}{20} \\ -\frac{61}{80} \end{bmatrix}.$$

$$\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)} = \underline{x}^{(1)} = \underline{c}_S \Rightarrow \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{27}{20}$$

$$\|\underline{x}^{(k)} - \underline{x}^*\|_{\infty} \leq \frac{q^k}{1-q} \|\underline{x}^{(1)} - \underline{x}^{(0)}\|_{\infty} = \frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$\frac{\left(\frac{9}{20}\right)^k}{\frac{11}{20}} \cdot \frac{27}{20} < 10^{-2}$$

$$k \cdot \ln \frac{9}{20} < \ln \frac{11}{2700}$$

$$\left(\frac{9}{20}\right)^k < \frac{11}{27} \cdot 10^{-2} \quad k > \frac{\ln \frac{11}{2700}}{\ln \frac{9}{20}} \approx 6,89$$

Azaz 7 lépés kell.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

Intervallum felezést fogunk használni.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

Intervallum felezést fogunk használni.

Olyan kiinduló $[a, b]$ intervallumra van szükségünk, amely tartalmazza a keresett gyököket és $P(a) \cdot P(b) < 0$.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

Intervallum felezést fogunk használni.

Olyan kiinduló $[a, b]$ intervallumra van szükségünk, amely tartalmazza a keresett gyököket és $P(a) \cdot P(b) < 0$.

Mivel $2 = \sqrt[3]{8} < \sqrt[3]{10} < \sqrt[3]{27} = 3$,

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

Intervallum felezést fogunk használni.

Olyan kiinduló $[a, b]$ intervallumra van szükségünk, amely tartalmazza a keresett gyököket és $P(a) \cdot P(b) < 0$.

Mivel $2 = \sqrt[3]{8} < \sqrt[3]{10} < \sqrt[3]{27} = 3$, ezért a $[2, 3]$ intervallum tartalmazza x^* -ot.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

Intervallum felezést fogunk használni.

Olyan kiinduló $[a, b]$ intervallumra van szükségünk, amely tartalmazza a keresett gyököket és $P(a) \cdot P(b) < 0$.

Mivel $2 = \sqrt[3]{8} < \sqrt[3]{10} < \sqrt[3]{27} = 3$, ezért a $[2, 3]$ intervallum tartalmazza x^* -ot.

$$\left. \begin{array}{l} P(2) = 8 - 10 = -2 < 0 \\ P(3) = 27 - 10 = 17 > 0 \end{array} \right\}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Írjunk fel egy sorozatot $\sqrt[3]{10}$ közelítésére. Számoljuk ki a keresett értéket $\frac{1}{20}$ pontossággal!

Megoldás:

A keresett $x^* = \sqrt[3]{10}$ érték a $P(x) = x^3 - 10$ polinom (egyik) gyöke.

Intervallum felezést fogunk használni.

Olyan kiinduló $[a, b]$ intervallumra van szükségünk, amely tartalmazza a keresett gyököket és $P(a) \cdot P(b) < 0$.

Mivel $2 = \sqrt[3]{8} < \sqrt[3]{10} < \sqrt[3]{27} = 3$, ezért a $[2, 3]$ intervallum tartalmazza x^* -ot.

$$\left. \begin{array}{l} P(2) = 8 - 10 = -2 < 0 \\ P(3) = 27 - 10 = 17 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [2, 3]$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \quad \Leftrightarrow \quad 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

$$\text{Hibabecslés: } \left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

$$\begin{array}{ccc} - & + & \\ x_0 = 2 & y_0 = 3 & z_0 = 2,5 \quad P(z_0) = 5,625 > 0 \end{array}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

$x_0 = 2$	$y_0 = 3$	$z_0 = 2,5$	$P(z_0) = 5,625 > 0$
$x_1 = 2$	$y_1 = 2,5$	$z_1 = 2,25$	$P(z_1) = 1,39 > 0$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

$x_0 = 2$	$y_0 = 3$	$z_0 = 2,5$	$P(z_0) = 5,625 > 0$
$x_1 = 2$	$y_1 = 2,5$	$z_1 = 2,25$	$P(z_1) = 1,39 > 0$
$x_2 = 2$	$y_2 = 2,25$	$z_2 = 2,125$	$P(z_2) = -0,404 < 0$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

$x_0 = 2$	$y_0 = 3$	$z_0 = 2,5$	$P(z_0) = 5,625 > 0$
$x_1 = 2$	$y_1 = 2,5$	$z_1 = 2,25$	$P(z_1) = 1,39 > 0$
$x_2 = 2$	$y_2 = 2,25$	$z_2 = 2,125$	$P(z_2) = -0,404 < 0$
$x_3 = 2,125$	$y_3 = 2,25$	$z_3 = 2,1875$	$P(z_3) = 0,4675 > 0$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

$x_0 = 2$	$y_0 = 3$	$z_0 = 2,5$	$P(z_0) = 5,625 > 0$
$x_1 = 2$	$y_1 = 2,5$	$z_1 = 2,25$	$P(z_1) = 1,39 > 0$
$x_2 = 2$	$y_2 = 2,25$	$z_2 = 2,125$	$P(z_2) = -0,404 < 0$
$x_3 = 2,125$	$y_3 = 2,25$	$z_3 = 2,1875$	$P(z_3) = 0,4675 > 0$
$x_4 = 2,125$	$y_4 = 2,1875$	$z_4 = 2,15625$	

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

–	+		
$x_0 = 2$	$y_0 = 3$	$z_0 = 2,5$	$P(z_0) = 5,625 > 0$
$x_1 = 2$	$y_1 = 2,5$	$z_1 = 2,25$	$P(z_1) = 1,39 > 0$
$x_2 = 2$	$y_2 = 2,25$	$z_2 = 2,125$	$P(z_2) = -0,404 < 0$
$x_3 = 2,125$	$y_3 = 2,25$	$z_3 = 2,1875$	$P(z_3) = 0,4675 > 0$
$x_4 = 2,125$	$y_4 = 2,1875$	$z_4 = 2,15625$	

Azaz $x^* \approx 2,15625$.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Hibabecslés:
$$\left. \begin{array}{l} |x_k - x^*| \\ |y_k - x^*| \end{array} \right\} \leq \frac{1}{2^k} < \frac{1}{20} \Leftrightarrow 2^k > 20$$

Azaz $k = 5$ már jó. z_4 mindenképpen az 5. intervallum egyik végpontja lesz, ezért $x^* \approx z_4$ jó közelítés.

–	+		
$x_0 = 2$	$y_0 = 3$	$z_0 = 2,5$	$P(z_0) = 5,625 > 0$
$x_1 = 2$	$y_1 = 2,5$	$z_1 = 2,25$	$P(z_1) = 1,39 > 0$
$x_2 = 2$	$y_2 = 2,25$	$z_2 = 2,125$	$P(z_2) = -0,404 < 0$
$x_3 = 2,125$	$y_3 = 2,25$	$z_3 = 2,1875$	$P(z_3) = 0,4675 > 0$
$x_4 = 2,125$	$y_4 = 2,1875$	$z_4 = 2,15625$	

Azaz $x^* \approx 2,15625$.

A Newton-módszerrel gyorsabb konvergenciát tudunk biztosítani, de nehezebb a hibabecslés és a kezdőelem választás.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növvő.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right]$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növvő.

Így $\mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növekvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

Legyen $x, y \in [-1, 0]$

$$|\varphi(x) - \varphi(y)| =$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növekvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

$$\text{Legyen } x, y \in [-1, 0] \quad \left| \frac{x^3-2}{4} - \frac{y^3-2}{4} \right| =$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növekvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

$$\text{Legyen } x, y \in [-1, 0] \quad \left| \frac{x^3-2}{4} - \frac{y^3-2}{4} \right| = \frac{1}{4} |x^3 - y^3| =$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növekvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

$$\begin{aligned} \text{Legyen } x, y \in [-1, 0] \\ |\varphi(x) - \varphi(y)| &= \left| \frac{x^3-2}{4} - \frac{y^3-2}{4} \right| = \frac{1}{4} |x^3 - y^3| = \\ &= \frac{1}{4} |x - y| \cdot \underbrace{|x^2 + xy + y^2|}_{\leq 3} \end{aligned}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növekvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

$$\begin{aligned} \text{Legyen } x, y \in [-1, 0] \\ |\varphi(x) - \varphi(y)| &= \left| \frac{x^3-2}{4} - \frac{y^3-2}{4} \right| = \frac{1}{4} |x^3 - y^3| = \\ &= \frac{1}{4} |x - y| \cdot \underbrace{|x^2 + xy + y^2|}_{\leq 3} \leq \frac{3}{4} |x - y| \end{aligned}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Kontrakció-e a $\varphi(x) = \frac{x^3-2}{4}$ leképezés a $[-1, 0]$ -n?

Megoldás:

Mivel $\varphi'(x) = \frac{3}{4}x^2 > 0$, ezért a φ függvény szigorúan monoton növekvő.

$$\text{Így } \mathcal{R}_\varphi = [\varphi(-1), \varphi(0)] = \left[-\frac{3}{4}, -\frac{1}{2}\right] \subseteq [-1, 0]$$

Azaz a kontrakciós tulajdonság szükséges feltétele teljesül.

$$\begin{aligned} \text{Legyen } x, y \in [-1, 0] \\ |\varphi(x) - \varphi(y)| &= \left| \frac{x^3-2}{4} - \frac{y^3-2}{4} \right| = \frac{1}{4} |x^3 - y^3| = \\ &= \frac{1}{4} |x - y| \cdot \underbrace{|x^2 + xy + y^2|}_{\leq 3} \leq \frac{3}{4} |x - y| \end{aligned}$$

Azaz φ kontrakció és $q = \frac{3}{4} < 1$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Az $f(x) = \cos x - 4x + 2$ függvény gyökének közelítésére írjuk fel a Newton módszert és adjuk meg, milyen x_0 választása mellett lesz konvergens a módszer!

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Az $f(x) = \cos x - 4x + 2$ függvény gyökének közelítésére írjuk fel a Newton módszert és adjuk meg, milyen x_0 választása mellett lesz konvergens a módszer!

Megoldás:

$$f(x) = \cos x - 4x + 2$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Az $f(x) = \cos x - 4x + 2$ függvény gyökének közelítésére írjuk fel a Newton módszert és adjuk meg, milyen x_0 választása mellett lesz konvergens a módszer!

Megoldás:

$$\begin{aligned} f(x) &= \cos x - 4x + 2 \\ f'(x) &= -\sin x - 4 \end{aligned}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Az $f(x) = \cos x - 4x + 2$ függvény gyökének közelítésére írjuk fel a Newton módszert és adjuk meg, milyen x_0 választása mellett lesz konvergens a módszer!

Megoldás:

$$f(x) = \cos x - 4x + 2$$

$$f'(x) = -\sin x - 4$$

$$x_{k+1} := x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k)} =$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Az $f(x) = \cos x - 4x + 2$ függvény gyökének közelítésére írjuk fel a Newton módszert és adjuk meg, milyen x_0 választása mellett lesz konvergens a módszer!

Megoldás:

$$f(x) = \cos x - 4x + 2$$

$$f'(x) = -\sin x - 4$$

$$x_{k+1} := x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k)} = x_k - \frac{\cos x_k - 4x_k + 2}{-\sin x_k - 4}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

8. Feladat

Az $f(x) = \cos x - 4x + 2$ függvény gyökének közelítésére írjuk fel a Newton módszert és adjuk meg, milyen x_0 választása mellett lesz konvergens a módszer!

Megoldás:

$$f(x) = \cos x - 4x + 2$$

$$f'(x) = -\sin x - 4$$

$$x_{k+1} := x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k)} = x_k - \frac{\cos x_k - 4x_k + 2}{-\sin x_k - 4}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{aligned} f(0) &= 3 > 0 \\ f(1) &= \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{aligned} \right\}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

$$f''(x) = -\cos x$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

$$f''(x) = -\cos x < 0$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

$$f''(x) = -\cos x < 0 \quad \text{minden } x \in [0, 1] \text{ esetén}$$

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

$$f''(x) = -\cos x < 0 \quad \text{minden } x \in [0, 1] \text{ esetén}$$

3 Legyen x_0 : $f(x_0) \cdot f''(x_0) > 0$ teljesüljön.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

$$f''(x) = -\cos x < 0 \quad \text{minden } x \in [0, 1] \text{ esetén}$$

3 Legyen $x_0 : f(x_0) \cdot f''(x_0) > 0$ teljesüljön.

Mivel $f''(x) < 0$ mindenhol, ezért x_0 -ban is, így $f(x_0) < 0$ kell.

8. Feladat

Numerikus
módszerek

Király Balázs

7. Feladat
(1. típus)

7. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(1. típus)

8. Feladat
(2. típus)

8. Feladat
(3. típus)

Megoldás:

Az x_0 kezdőelem választásához és a konvergencia vizsgálatához tekintsük a monoton konvergencia tételt.

1 Létezik $x^* \in [a, b]$

Azaz olyan $[a, b]$ intervallumot kell találnunk, ahol van gyök.

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 3 > 0 \\ f(1) = \cos 1 - 4 + 2 < 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^* \in [0, 1]$$

2 f' és f'' állandó előjelű

$$f'(x) = -\sin x - 4 \leq -3 < 0$$

$$f''(x) = -\cos x < 0 \quad \text{minden } x \in [0, 1] \text{ esetén}$$

3 Legyen $x_0 : f(x_0) \cdot f''(x_0) > 0$ teljesüljön.

Mivel $f''(x) < 0$ mindenhol, ezért x_0 -ban is, így $f(x_0) < 0$ kell.

Például $x_0 = 1$ megfelelő.